Minister
Klimatu i Środowiska

DIŚ-I.050.9.2025.MS
3758715.15008391.12111253
Warszawa, 08-05-2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z otrzymanym oświadczeniem złożonym przez senatora Marcina Karpińskiego w dniu 14 kwietnia 2025 r. w sprawie kłopotliwego sąsiedztwa firm zajmujących się przetwórstwem plastiku w Zgierzu (BPS/043-32-792/25), poniżej przedkładam następujące wyjaśnienia.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[1] (dalej: „ustawa „Poś") zawiera stosowne przepisy gwarantujące kontrolę wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza i ograniczenia ich wpływu na środowisko. Wskazuje również organy odpowiedzialne za ich egzekwowanie (jednostki samorządu terytorialnego). Zgodnie z przyjętą w tej ustawie ogólną zasadą, kształtowanie stosunków prawnych w zakresie eksploatacji instalacji z zachowaniem wymagań ochrony powietrza następuje w drodze pozwoleń regulujących kwestie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza oraz zgłoszeń instalacji. W ww. ustawie określone są również sankcje za naruszenie zasad funkcjonowania instalacji. Jednakże każda sprawa dotycząca ustalenia wymagalności pozwolenia na emisję albo zgłoszenia instalacji jest sprawą indywidualną, która powinna być przeanalizowana przez organ ochrony środowiska właściwy w sprawach wydania pozwolenia (marszałek województwa, starosta) lub przyjęcia zgłoszenia (co do zasady starosta), na podstawie pełnych informacji zarówno na temat wszystkich instalacji eksploatowanych na terenie danego zakładu, uwarunkowań techniczno-technologicznych w ramach danej instalacji, jak i przebiegu procesów technologicznych i operacji technicznych w niej realizowanych. Na prowadzącym instalację spoczywa obowiązek udowodnienia, że instalacja nie będzie negatywnie oddziaływać na ludzi oraz środowisko naturalne. W tym celu sporządzona jest przez podmiot prowadzący instalację stosowna dokumentacja, która wskazuje na dotrzymanie norm środowiskowych. Natomiast za ich egzekwowanie odpowiadają właściwe jednostki samorządu terytorialnego i inspekcja ochrony środowiska.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (WIOŚ) przeprowadzają kontrole podmiotów korzystających ze środowiska (w tym zakładów emitujących zanieczyszczenia do powietrza) na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony*

[1] Dz. U. z 2024 r. poz. 54

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Środowiska[2] (dalej: „ustawa *o IOŚ*") oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo Przedsiębiorców*[3] w zakresie przestrzegania przez nie przepisów prawa oraz decyzji określających warunki korzystania ze środowiska. Podczas kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza, WIOŚ weryfikuje czy podmiot posiada uregulowany stan formalnoprawny w zakresie emisji do powietrza, a także kontroluje przestrzeganie warunków określonych w decyzji udzielającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, w przypadku jej wydania przez właściwy organ ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy *o IOŚ*, WIOŚ realizują kontrole planowe i pozaplanowe. Kontrole planowe planuje się, uwzględniając potrzebę zapewnienia systematycznej oceny zagrożeń życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności wynikających z działalności podmiotów korzystających ze środowiska, i ustala w planach kontroli. Kontrole pozaplanowe natomiast są prowadzone poza harmonogramem i obejmują dwa główne rodzaje:

- kontrole na wniosek – realizowane na podstawie wniosków składanych przez organy administracji publicznej lub inne podmioty (jeśli przepisy szczególne przewidują taką możliwość);
- kontrole interwencyjne – przeprowadzane w związku ze skargami i interwencjami dotyczącymi zanieczyszczenia środowiska, podejrzeniem wystąpienia awarii środowiskowych lub w celu przeciwdziałania przestępstwom i wykroczeniom.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 2 przy wykonywaniu kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska inspektor IOŚ uprawniony jest do przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym w szczególności w zakresie pomiarów emisji do powietrza. Przedmiotowe pomiary wykonywane są przez Centralne Laboratorium Badawczego GIOŚ na zlecenie WIOŚ, o ile jest to możliwe pod kątem technicznym, czyli gdy kontrolowany podmiot posiada prawidłowo, tj. zgodnie z obowiązującymi normami, usytuowane stanowiska pomiarowe, a króćce pomiarowe są w dobrym stanie technicznym.
Ponadto, na mocy art. 10b ustawy *o IOŚ*, inspektorzy WIOŚ mają prawo do podejmowania działań w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczeń przeciwko środowisku. Działania te obejmują m.in.: prowadzenie obserwacji i rejestracji zdarzeń, gromadzenie i zabezpieczanie dowodów, przesłuchiwanie osób, nakładanie grzywien oraz dokonywanie oględzin miejsc.

Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: „Łódzki WIOŚ") na bieżąco prowadzi działania kontrolne wobec podmiotów korzystających ze środowiska prowadzących działalność w Zgierzu, o których mowa w oświadczeniu Pana Senatora. Oprócz kontroli przeprowadzanych bezpośrednio w zakładach, w celu potwierdzenia i określenia uciążliwości, Łódzki WIOŚ wykonywał również wizje lokalne terenów wokół nich.

W związku z naruszeniami stwierdzonymi w wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, Łódzki WIOŚ podejmował działania w zakresie posiadanych kompetencji wobec kontrolowanych podmiotów, polegające m.in. na stosowaniu grzywien w drodze mandatu karnego, wydawaniu zarządzeń pokontrolnych,

[2] Dz.U. z 2024 r. poz. 425
[3] Dz.U. z 2024 r. poz. 236

kierowaniu wystąpień do innych organów administracji (m.in. Starosty Zgierskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zgierzu, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Zgierzu). W wystąpieniach do Starosty Zgierskiego, Łódzki WIOŚ zwrócił uwagę, że z uwagi na wpływające skargi na zakłady prowadzące działalność w Zgierzu, którym wydane zostały decyzje na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, istnieje możliwość zastosowania przez Starostę art. 362 ustawy Poś, uprawniającego go do wydania decyzji nakładającej na podmiot korzystający ze środowiska obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego. Zastosowanie tego przepisu prawa mogłoby przyczynić się do wyeliminowania bądź ograniczenia do minimum negatywnego oddziaływania na środowisko.

Z uwagi na to, że część kontroli prowadzonych przez Łódzkiego WIOŚ jest aktualnie w toku, ewentualne dalsze działania pokontrolne będą podejmowane, niezwłocznie po ich zakończeniu.

Dodatkowo należy podkreślić, że Łódzki WIOŚ w związku ze stwierdzonym naruszeniem warunków decyzji Starosty Zgierskiego z dnia 20 listopada 2023 r., znak: OS.6224.11.2023.MA/21, udzielającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, polegającym na niezgodnym z jej warunkami odprowadzaniem zanieczyszczeń do powietrza z eksploatowanej instalacji innej niż energetyczna, decyzją z dnia 19 lutego 2025 r. orzekł wstrzymanie jej użytkowania z dniem następującym po dacie doręczenia. W związku z tym, że przedstawiciel kontrolowanego podmiotu w dniu 12 marca 2025 r. odwołał się do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska od ww. decyzji Łódzkiego WIOŚ, postępowanie odwoławcze jest w toku. Zgodnie z art. 130 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego[4], wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, z wyjątkiem sytuacji gdy decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności lub gdy decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.

W związku z informacją przedstawiciela Zakładu przekazaną w dniu 26 lutego 2025 r. do Łódzkiego WIOŚ o eksploatacji instalacji zgodnie z warunkami określonymi w posiadanej przez podmiot ww. decyzji Starosty Zgierskiego z dnia 20 listopada 2023 r. udzielającej pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w dniu 13 marca 2025 r., Łódzki WIOŚ rozpoczął kolejną kontrolę, która aktualnie jest w toku. W zależności od ustaleń kontroli zostaną podjęte dalsze działania w sprawie.

W kwestii egzekwowania wydanych decyzji należy podkreślić, że egzekucji podlegają decyzje administracyjne, które są ostateczne, czyli te decyzje, które nie mogą zostać zaskarżone odwołaniem lub które nie zostały zaskarżone, mimo, że odwołanie przysługiwało. W niektórych przypadkach, decyzje administracyjne posiadają jednak, z mocy prawa, rygor natychmiastowej wykonalności i podlegają egzekucji (są wykonalne) z dniem doręczenia decyzji stronie postępowania.

[4] Dz. U. z 2024 r., poz. 572

Sposób egzekwowania decyzji wydanych przez WIOŚ określony jest w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji[5].

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

[5] Dz. U. z 2025 r. poz. 132